

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการชมเทพโทรทัศน์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2528

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยเลือกจากโรงเรียนหญิง ได้แก่ โรงเรียนราชินี และโรงเรียนชาย ได้แก่ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวทั้ง 2 เป็นโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่และมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอยู่ในระดับเดียวกัน ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 270 ฉบับ แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา มาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามของนักเรียนที่มีเทพโทรทัศน์และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์เท่านั้น ต่อจากนั้นจึงสุ่มขึ้นมา 100 คนเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น

1. แบบสอบถามที่ให้นักเรียนเป็นผู้ตอบทั้งหมด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนและสถานภาพของครอบครัว และแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการชมเทพโทรทัศน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวนักเรียน เช่น ชื่อ อายุ เพศ และสถานภาพของครอบครัว เช่น อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษา ฯลฯ เป็นชนิดเลือกตอบและเติมค่าลงในช่องว่าง

แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว ประเมินออกเป็นคะแนนได้ โดยใช้จำนวนปีที่อยู่ในระบบการศึกษาสูงสุด (กรณีการ อักษรกุล 2515 : 26-27) สำหรับอาชีพผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากแบบสำรวจการให้คะแนนมาตรฐานสากลของอาชีพ

ต่าง ๆ ของไทรแมน (Treiman's Standard International Occupational Prestige Scale) ซึ่งแก้ไขสำหรับกรณีประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 175-178)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการชมเทปโทรทัศน์ เป็นแบบให้เลือกตอบและแบบมาตราส่วนประเมินค่า ผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากแบบสำรวจอิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีฐานะต่างกัน ของ รัญจวน มีนประสิทธิ์ (รัญจวน มีนประสิทธิ์ 2531 : ภาคผนวก) และจากแบบสำรวจอิทธิพลของรายการโทรทัศน์ภาคห้วค้ำต่อการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของ ภัทธุฎี ประยูรเกียรติ (ภัทธุฎี ประยูรเกียรติ 2520 : ภาคผนวก) ซึ่งครอบคลุมสาระดังต่อไปนี้

1. เวลาที่ใช้ในการชมเทปโทรทัศน์
2. การสนับสนุนของผู้ปกครอง
3. การเลือกเช่าเทปโทรทัศน์
4. หลักเกณฑ์ในการเลือกชมเทปโทรทัศน์
5. ผู้แนะนำรายการในการเลือกชมภาพยนตร์เทปโทรทัศน์
6. การชมเทปโทรทัศน์เมื่อเวลาใกล้สอบ
7. การชมเทปโทรทัศน์เมื่อเวลาสอบ
8. การเปรียบเทียบระหว่างการชมรายการโทรทัศน์กับการชมเทปโทรทัศน์
9. จำนวนครั้งที่ชมเทปโทรทัศน์ซ้ำ
10. บุคคลที่ร่วมชมเทปโทรทัศน์ด้วย
11. วันที่ชมเทปโทรทัศน์มากที่สุด
12. จำนวนเทปโทรทัศน์ที่ชมในแต่ละสัปดาห์
13. ช่วงเวลาที่ชมเทปโทรทัศน์มากที่สุด
14. จำนวนชั่วโมงที่ชมเทปโทรทัศน์ต่อสัปดาห์
15. พฤติกรรมการชมภาพยนตร์เทปโทรทัศน์ประเภทชุด (3 ม้วนขึ้นไป)
16. ประเภทของเทปโทรทัศน์ที่ชมมากที่สุด

2. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนปลายภาค ประจำภาคปลายปีการศึกษา 2528

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือกระทำตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิจัยวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถาม
3. ตรวจสอบและแก้ไขโดยอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน จากโรงเรียนสาธิต-
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. นำแบบสอบถามที่นำไปใช้กับกลุ่มทดลองมาแก้ไข ส่วนวน เพื่อให้สื่อ
สื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย
6. นำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนราชินี และ
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล กระทำตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามไปให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนราชินี และโรงเรียน
สวนกุหลาบวิทยาลัย ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2528
2. รวบรวมคะแนนผลการสอบปลายภาค ประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2528
จากทางโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมให้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติ
โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เป็นเครื่องคำนวณวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. นำแบบสอบถามการชมเชยโทรทัศนีย์มาคำนวณค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแบบสอบถามกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
ของนักเรียน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment
Correlation Coefficient)

3. ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ
(Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการชมเทปโทรทัศน์
ที่รวมกันอธิบายความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน